

SYLVIE VAN DEN MEERENDONK

NOOIT MEER SOLLICITEREN

HOE JE DE BAAN VEROVERT DIE ÉCHT BIJ JE PAST

HAYSTACK

Eerste druk april 2016

Uitgeverij Haystack
Postbus 308
5300 AH Zaltbommel
0418-680180

www.haystack.nl
needle@haystack.nl

Auteur: Sylvie van den Meerendonk
Eindredacteur: Tjerk Noordraven
Corrector: Carolien van der Ven
Vormgeving omslag: Marie-José Schouten
Opmaak: Debbie Brok

ISBN: 9789461261717 | NUR 809

© 2016 Sylvie van den Meerendonk

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

Hoewel dit boek met veel zorg is samengesteld, aanvaardt schrijver noch uitgever enige aansprakelijkheid voor schade ontstaan door eventuele fouten en/of onvolkomenheden in dit boek.

INHOUD

INLEIDING 8

DEEL 1

ONTDEK DE BAAN DIE ECHT BIJ JE PAST

Hoofdstuk 1

ONTDEK JE PROFESSIONELE MISSIE 16

Hoofdstuk 2

JE KWALITEITEN IN KAART 24

Hoofdstuk 3

ONTWERP DE BAAN DIE ÉCHT BIJ JE PAST 32

Hoofdstuk 4

DE MINDSET OM DÉ BAAN TE VEROVEREN 47

DEEL 2

VIND DE BAAN DIE ECHT BIJ JE PAST

Hoofdstuk 5

FORMULEER JOUW BOODSCHAP 60

Hoofdstuk 6	
VAL OP MET JE CV	74

Hoofdstuk 7	
START JOUW CAMPAGNE	86

Hoofdstuk 8	
LINKEDIN EFFECTIEF INZETTEN	95

Hoofdstuk 9	
PRESENTEER JEZELF OP FACEBOOK	118

Hoofdstuk 10	
TWITTER JEZELF NAAR DIE NIEUWE BAAN	127

Hoofdstuk 11	
VOER NETWERKGESPREKKEN OP JOUW MANIER	136

Hoofdstuk 12	
ZET WERVINGS- EN SELECTIEBUREAUS VOOR JE AAN HET WERK	147

DEEL 3

VEROVER DE BAAN DIE ECHT BIJ JE PAST

Hoofdstuk 13	
VERKOOP JEZELF IN HET SOLLICITATIEGESPREK	162

Hoofdstuk 14	
BEREID JE VOOR OP HET ASSESSMENT	174
Hoofdstuk 15	
LEER VAN AFWIJZINGEN	188
Hoofdstuk 16	
ONDERHANDEL OVER JE SALARIS	196
Tot slot	
JOUW TOEKOMST	206
Tot slot	
DANKWOORD	208

INLEIDING

Als de kans niet aanklopt, bouw een deur.

Milton Berle

Wat doe je wanneer je besluit om op zoek te gaan naar een nieuwe baan? Hoogstwaarschijnlijk begin je met het zoeken naar vacatures op internet. Dat is namelijk wat de meeste mensen doen: tachtig procent om precies te zijn. Maar is dat wel zo slim? In de elf jaar dat ik mensen begeleid bij het vinden van nieuw werk, heb ik ervaren dat het reageren op vacatures steeds minder effectief is geworden. Ik durf het nog scherper te stellen: zoeken naar vacatures kan je kans op een baan verkleinen. Baat het niet, dan schaadt het wél. Ik heb in mijn praktijk vaak genoeg gezien wat er gebeurt als je je in je zoektocht naar werk hoofdzakelijk richt op het vinden van vacatures.

Reageren op vacatures = enorme concurrentie

Doordat mensen vooral reageren op vacatures en bedrijven steeds minder vaak vacatures op internet plaatsen, is er meer concurrentie dan ooit voor de vacatures die wél op internet te vinden zijn. De vijver is kleiner geworden

en er wordt veel in gevist. En dat terwijl uit het Arbeidsmarkt GedragsOnderzoek van de Intelligence Group blijkt dat slechts dertien procent van de mensen op die manier een baan vindt.

Je kunt je voorstellen dat het moeilijker is om te winnen van 379 medesollicitanten dan van 3. Als je dan niet aan ten minste honderd procent van de eisen voldoet, is de kans groot dat je het aflegt tegen andere sollicitanten.

Reageren op vacatures = je in bochten wringen waar je niet in past

Door het gebrek aan vacatures en de grote concurrentie komt vroeg of laat het moment dat je geen interessante vacatures meer kunt vinden, en dan is de kans groot dat je gaat kijken naar de vacatures die er wél zijn en hoe je daarin zou kunnen passen.

Ik geef je een voorbeeld. Naomi had een goede foto-opleiding afgerond en ging kijken naar vacatures waar zij voor in aanmerking kwam: fotograaf en assistent-fotograaf. Ze stroopte diverse vacaturesites af, maar kwam eigenlijk niks tegen wat bij haar paste. Al gauw was ze aan het kijken naar andere functies die een beetje in de buurt kwamen van wat zij zocht: beeldbewerker, dtp'er en medewerker van een fotowinkel. Maar ook daar was niks in te vinden. Vervolgens ging ze kijken naar vacatures voor andere winkelfuncties: medewerker in een kledingzaak, verkoopster in een electronicawinkel. En uiteindelijk vroeg ze mij om

samen met haar een goede brief op te stellen. 'Verkoopster in een electronicawinkel?' vroeg ik. 'Is dat wat je wilt? Je bent spontaan en communicatief sterk en zou het heel goed doen in zo'n functie, maar dat is toch niet het werk dat recht doet aan jouw creativiteit?'

De kans dat je op vacatures gaat reageren die het n t niet zijn (of helemaal niet zijn), is dus vele malen groter wanneer je alleen afgaat op het aanbod dat je op vacaturesites vindt.

Reageren op vacatures = minder vertrouwen: een selffulfilling prophecy

Toen Naomi geen geschikte vacatures kon vinden, merkte ik het effect op haar stemming: ze probeerde banen die ze helemaal niet wilde toch aan zichzelf te verkopen. Natuurlijk werd ze voor die banen niet aangenomen en ze raakte slechts ontmoedigd.

Uit het eerder geciteerde Arbeidsmarkt GedragsOnderzoek blijkt hoeveel aantrekkelijke alternatieve manieren er zijn om een baan te krijgen:

Bekenden/netwerk	26,3%
Vacaturesites	13,3%
Uitzendbureau	11,6%
Open sollicitatie	8,5%
Interne vacature(s)	6,6%
UWV	3,8%

Zoekmachine/search engine	3,2%
Werving- en selectiebureau (headhunter)	3,1%
CV uploaden in databank van een vacaturesite	2,6%
E-mail service (job agent)	2,6%

Solliciteren op vacatures kan je kans op een baan zelfs kleiner maken. Wat denk je dat het doet met je zelfvertrouwen als je ontmoedigd raakt door een vermeend gebrek aan mogelijkheden op de arbeidsmarkt? Wat denk je dat het doet met je vermogen om ontspannen een gesprek in te gaan als je eindelijk wordt uitgenodigd voor de enige leuke baan die je in weken op internet bent tegengekomen?

Een nieuwe manier van werk zoeken

De kans dat je op een plek terechtkomt waar je het helemaal naar je zin hebt, is vele malen groter als je kiest uit alle banen en bedrijven die er zijn, in plaats van de kleine selectie die op vacaturesites te vinden is. Het is tijd voor een nieuwe manier van denken, een nieuwe manier van werk zoeken: stop met reageren en start met creëren. En dat is wat we in dit boek gaan doen.

In het eerste deel stel je vast wat jouw talenten zijn, wat het werk is dat echt bij jou past en waar dat werk te vinden is. In het tweede deel ga je vervolgens aan de slag met de presentatie van jezelf en zorg je dat je zichtbaar wordt bij bedrijven waar jij graag zou willen werken. En in het derde

deel leer je ten slotte hoe je jouw toekomstige werkgever ervan overtuigt om jou een baan te geven.

Dus: stop met solliciteren, we gaan je droombaan vinden!

PS Om je te stimuleren actief aan de slag te gaan met het vinden van je droombaan heb ik overal in het boek praktische opdrachten opgenomen. Voor het beantwoorden van alle vragen kun je gratis het handige werkboek downloaden via haystack.nl/solliciteren!

ONTDEK JE PROFESSIONELE MISSIE

Finding your WHY is a process of discovery, not invention.

Simon Sinek

De zoektocht naar je droombaan begint bij jou. Wie je bent en wat je in je leven en werk wilt ervaren is de basis voor het werk dat bij je past. In dit hoofdstuk ga je ontdekken wat dat is.

Jouw roeping

De baan die écht bij je past, is niet zomaar een baan. Het is een baan die aansluit bij wat jij belangrijk vindt, bij waar jij aan wilt bijdragen. Het is een baan die overeenkomt met je levensdoel, je roeping. Je werk is dan iets waar je van geniet, wat je makkelijk afgaat, kortom het is simpelweg

jezelf zijn. Het enige dat je dus hoeft te doen, is ontdekken wat je blij maakt en hoe jij daar het liefst je geld mee zou verdienen.

Misschien denk je – zoals zoveel mensen – dat werk dat je écht graag wilt heel moeilijk te vinden is. Maar dat is niet waar. Want werk dat fijn en vervullend en enerverend voor je is, is per definitie werk dat belangrijk voor je is. En voor werk dat echt belangrijk voor je is, loop je net vijf stappen meer. Bovendien straal je meer als je erover praat en zullen bedrijven eerder zien dat jij de juiste match bent.

Kom tot jezelf

Het is dus belangrijk om vast te stellen wat jou drijft. Misschien kun je je dit makkelijk voorstellen, misschien is het lastiger. Doe wat nodig is voor jou om in de juiste stemming te komen, om even buiten je eigen gebaande (denk) paden te treden. Uit je hoofd. In je lijf.

Wat daarvoor nodig is, is voor iedereen anders. Misschien kom je in de juiste *vibe* in de sauna, in de natuur of op een dansfeest. Boven op een wolkenkrabber, aan zee, in een vreemde stad, in een donkere kamer. Tijdens yoga, een concert, een lange wandeltocht. Tijdens het vissen, in diepe meditatie of juist na een uitputtende sportsessie. Het punt is: zet jezelf in een geïnspireerde staat van zijn. En bekijk dan hoe je ideale leven eruitziet. Ik garandeer je dat dat anders is dan wanneer je net uit de file komt of de krant dichtslaat.

Opdracht 1

Zit je in een lekkere flow? Stel jezelf dan de volgende vragen om je professionele missie te verhelderen. Dan gaan we die vervolgens op zo'n manier formuleren dat je er verder mee kunt:

- *Waar lees ik graag over? In welke onderwerpen verdiep ik me in de krant, in boeken, in tijdschriften, op internet?*
- *Wat geeft mij het gevoel dat ik leef?*
- *Wat zijn belangrijke thema's in mijn leven?*
- *Welke mensen hebben in mijn ogen bijzondere dingen gedaan en wat heb ik met hen gemeen?*
- *Wat voor mens wil ik zijn? Wat zegt wie ik wil zijn over wie ik ben?*
- *Wanneer heb ik me echt van waarde en voldaan gevoeld?*
- *Wat vind ik met name belangrijk, belangrijker dan de meeste andere mensen die ik ken dat vinden?*
- *Wat zijn dingen die belangrijk voor me zijn, maar waarvan ik het moeilijk vind om toe te geven?*
- *Stel dat ik aan de spreekwoordelijke hemelpoort sta en er wordt mij gevraagd 'Heb je wat van je leven gemaakt?' wat moet ik dan gedaan hebben om met volle overtuiging 'ja' te zeggen?*
- *Wat voor gevoelens wil ik ervaren als ik aan het werk ben?*
- *Wanneer ervaar ik geluk in mijn werk?*
- *Wat voelt als mijn unieke bijdrage aan de wereld?*

Stel elke vraag enkele keren aan jezelf (zodat je steeds meer ontdekt) en schrijf de antwoorden op. Gebruik het werkboek dat je kunt downloaden via haystack.nl/solliciteren.

De antwoorden op deze vragen komen liefst niet uit je hoofd. Ze komen uit een ander deel van jou, een deel waar je contact mee maakt door de antwoorden in je op te laten komen, door te voelen wat er allemaal te voelen is, door stil te worden en met je aandacht naar binnen te gaan.

Je persoonlijke mission statement

Als het goed is, heb je nu een hele lijst van dingen die je aanspreken. De kunst is om er de rode draad uit te halen en alle facetten die werk mooi en waardevol maken voor jou te vangen in een afgebakend mission statement. Dat mission statement beslaat drie domeinen: het resultaat dat je wilt creëren, voor wie of wat je dat wilt doen en wat je dan concreet gaat doen.

We beginnen met je persoonlijke missie in één zin: wat wil je op persoonlijk vlak met je leven bereiken? Dan je professionele missie in één zin: aan welk groter resultaat wil je bijdragen? Voor wie wil je dat resultaat behalen? Wat doe je concreet om dat resultaat te behalen?

Ik geef een voorbeeld. Mijn persoonlijke missie is om te

genieten van het leven, er zo veel mogelijk van te maken en andere mensen met hetzelfde te helpen. Mijn professionele missie luidt: 'Ik help mensen die wat moois van leven en werk willen maken in te zien wat de baan van hun leven is en help hen met een nieuwe manier van werk zoeken om precies die baan te vinden die bij hen past.'
Wat is jouw missie?

Opdracht 2

Formuleer in één zin jouw persoonlijke missie. Geef vervolgens in één zin aan wat jouw professionele missie is. Samen vormen deze zinnen jouw mission statement.

Ruimtevaarder André Kuipers

'IK DACHT DAT HET ME NOOIT ZOU LUKKEN, MAAR TOCH WERD IK ASTRONAUT'

'De wens om de ruimte in te gaan is ooit begonnen met de sciencefictionboekjes van mijn oma. Over astronauten, dat vond ik machtig. Het was een jongensdroom.

Vanaf mijn twaalfde wilde ik écht astronaut worden. Ik ging erover lezen, over wat astronauten doen en hoe je astronaut wordt. Ik had ook een kalender over de ruimte en las sciencefictionverhalen. Op een gegeven moment kwamen de eerste beelden uit de ruimte op tv. Beelden van astronauten. Toen zag ik hoe mooi het was. Daardoor kwam mijn droom dichterbij.

Ik ging er eigenlijk van uit dat het nooit zou lukken. Maar toen was er ineens Wubbo Ockels. Niet een Amerikaanse testpiloot, nee, een Nederlandse wetenschapper. En die droeg een bril, hij was niet eens perfect. Toen dacht ik: oh, dat zijn dus geen supermensen, het zijn gewone mensen. Dan kan ik het ook.

Ik dacht eerst: ik voldoe vast niet aan de eisen. Ik had lenzen. Ik was geopereerd aan mijn schildklier. Maar dat bleken geen showstoppers. Tot mijn verbazing kon ik niks vinden waarop ze me zouden afwijzen. Andere mensen zeiden: 'Ik ga het niet proberen, want ik draag een bril.' Je moet geen spaken in eigen wielen steken.

Ik wist dat ik het zou kunnen, maar er zijn zóveel mensen

die het willen. Ik kwam mensen tegen die én F16-piloot zijn én arts, en ze zijn nog aardig ook. Ik dacht: ik word het waarschijnlijk niet, maar ik móét het proberen. Anders krijg ik later spijt. Dan denk ik mijn hele leven: hád ik maar...

Ik ben opgeleid als arts en ging werken in Soesterberg, in het lucht- en ruimtevaartcentrum. Ik deed onderzoek, bijvoorbeeld bij Wubbo Ockels naar ruimteziekte. Ondertussen deed ik alles om me te kwalificeren voor de ruimte: ik haalde mijn duikbrevet, mijn vliegbrevet. Ik ben ook bij het ESTEC gaan werken om mijn cv op te bouwen. En omdat het leuk was natuurlijk. Tot mijn verbazing kwam ik steeds verder. En werd ik gekozen voor Nederland.

Nederland heeft geen eigen ruimtevaartprogramma, alles ging via de ESA. Europa had een ambitieus programma, maar ineens stortte dat in. Van dertig naar zes astronauten. Ik viel eruit. Twee Nederlanders, dat was veel te veel. Maar ik dacht: ik houd vol, wie weet gaan ze uitbreiden. Frustratietolerantie en geduld: heel belangrijk.

Dat uitbreiden gebeurde, in 1998. Uit de finalisten van 1992 werden alsnog de kandidaten gekozen. Daar zat ik bij! Ineens drong ik door tot een internationale groep van astronauten.

Op dat moment begon het trainen. Alles in het ruimte-

station is in het Russisch. Afgekort, technisch Russisch. Het duurt even voordat je dat onder de knie hebt, zeker als je veertig bent als je het gaat leren. Ik heb alles gegeven, nachtenlang gestudeerd om het zo goed mogelijk te doen. Ik had er alles voor over. Als mijn toenmalige vriendin gezegd zou hebben dat ze niet wilde dat ik dit deed, had ik gezegd: jammer.

Tot het einde toe ben ik bang geweest dat ze de vlucht zouden uitstellen of afzeggen. Pas na de *lift-off*, toen mijn collega door het raampje naar buiten wees en ik die blauwe bol zag en het zwarte heelal eromheen, besepte ik het pas echt: ik ben in de ruimte! Het is mij gelukt! Ik heb iets bereikt wat ik voor onmogelijk had gehouden.

In de ruimte zijn is onwettelijk, maar het hele traject erheen vond ik ook helemaal te gek. De weg ernaartoe moet óók leuk zijn. Als je iets leuk vindt, ben je bereid om er alles voor te doen en ben je er ook goed in. Dát geeft je de beste kansen. Als je nu astronaut wilt worden – of welk ander zeldzaam beroep dan ook – zou ik zeggen: ga ervoor. Ook al is de kans klein, het kan!

Stop met solliciteren op vacatures Bedenk liever wat je droombaan is en ga zelf op zoek naar de ideale werkgever

De meeste banen worden niet meer vergeven via vacatures. Door alleen te reageren op advertenties maak je maar weinig kans op een baan. Bovendien wring je je al snel in bochten om in het gewenste profiel te passen. Stop daarom met solliciteren en begin met het creëren van de baan die écht bij je past.

In dit boek geeft loopbaancoach Sylvie van den Meerendonk je inzicht in je talenten en passies. Ze helpt je bij het ontdekken van je loopbaandoelen en de baan die daar perfect bij aansluit. Vervolgens leer je hoe je contact maakt met de werkgever die zit te springen om jouw specifieke kwaliteiten. Ongeacht of er een vacature is.

Sylvie van den Meerendonk (1976) is eigenaar van ALIGHTcareers. Ze is CMI- en NOLOC-registerloopbaancoach en sinds 2004 werkzaam als loopbaan- en outplacementcoach, trainer, en ondernemersadviseur. Sylvie heeft al meer dan duizend mensen aan die leuke nieuwe baan geholpen.

